

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

datum	Utrecht, 21 augustus 2024
ons kenmerk	2024-35
voor informatie	Tom Schoen t.schoen@patientenfederatie.nl
onderwerp	Schriftelijk Overleg Voorlopige Kaderbrief Wlz 2025 – 27 augustus

Geachte leden van de commissie VWS,

Tot 27 augustus kunt u schriftelijke vragen inbrengen over de Voorlopige Kaderbrief Wlz 2025. Patiëntenfederatie Nederland geeft u graag een aantal vragen mee over verpleeg(huis)zorg.

De kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de verpleeg(huis)zorg staan onder druk. Zo zijn er kwetsbare ouderen met een complexe zorgvraag die lang op de wachtlijst voor een verpleeghuisplek staan en onvoldoende overbruggingszorg krijgen. Daardoor verslechtert de kwaliteit van leven van kwetsbare cliënten en raken mantelzorgers steeds meer overbelast. Ook kan het zijn dat er te weinig permanent toezicht is geregeld in de thuissituatie, waardoor mensen vereenzamen of ernstig ondervoed raken. Met verergering van de gezondheidsproblemen en een steeds complexere zorgvraag tot gevolg. Het is voor deze mensen essentieel dat er maatregelen worden genomen om de kwaliteit van de extramurale zorg beter te borgen en inzichtelijk te maken. En dat er voldoende verpleeghuisplekken zijn voor mensen voor wie dat noodzaak heeft.

Kwaliteit extramurale verpleegzorg (VPT)

Het beleid om ouderen zo lang mogelijk thuis te laten wonen, vindt Patiëntenfederatie Nederland een goede uitgangsbasis. Langer thuis kunnen blijven wonen, is voor veel ouderen belangrijk voor hun kwaliteit van leven. Ook voor mensen met een WLZ-indicatie. Uit recente onderzoeken^{1,2,3} blijkt echter dat de kwaliteit van zorg binnen de extramurale verpleegzorg (Volledig Pakket Thuis, VPT) nog steeds niet overal goed geregeld is. Bij diverse zorgaanbieders zijn het permanente toezicht en de continue beschikbaarheid van zorg niet goed geborgd. Kwetsbare mensen krijgen niet de (kwaliteit van) zorg en ondersteuning die ze nodig hebben en waarvoor ze geïndiceerd zijn.

Patiëntenfederatie Nederland vindt het noodzakelijk dat eerst de kwaliteit van het VPT overal aantoonbaar van voldoende kwaliteit is, voordat verdere groei van deze leveringsvorm wordt doorgevoerd. Het is belangrijk dat zorgkantoren en de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) voldoende middelen hebben om continu te kunnen toetsen welke zorgaanbieders (zowel grote als kleine aanbieders) niet aan de minimale kwaliteitseisen voldoen en waar nodig te sturen op verbetering. Daarbij is het belangrijk dat ook cliënten en hun naasten inzicht hebben in (objectieve) en vergelijkbare informatie over de kwaliteit van het VPT bij zorgaanbieders. Dat voorkomt dat ze onbedoeld kiezen voor zorgaanbieders die geen goede VPT bieden.

>Kan de bewindspersoon toelichten hoe wordt gewaarborgd dat zorgkantoren en de IGJ bij alle (grote én kleine) zorgaanbieders de daadwerkelijke kwaliteit van het Volledig Pakket Thuis (VPT) kunnen monitoren en toetsen? En hoe wordt gezorgd dat ook cliënten en hun naasten toegang hebben tot objectieve kwaliteitsinformatie?

¹ [Advies bekostiging afstemming en coördinatie voor kwetsbare ouderen thuis](#) – Nza (januari 2023)

² [Rapportage Ervaringen met verpleging en verzorging in thuissituatie](#) – MantelzorgNL (november 2022)

³ [Kwaliteit langdurige zorg voor ouderen thuis nog vaak onder de maat](#) – IGJ (juli 2024)

Toegang tot verpleeghuiszorg

De minister heeft het maximaal aantal verpleeghuisplekken op landelijk niveau vastgesteld. Dat is opmerkelijk omdat in de Wlz nog steeds staat dat alle mensen met een Wlz-indicatie recht hebben op een verpleeghuisplek. In een recent advies⁴ over realisatie van een objectief kader (cesuur) voor wie in de toekomst wel of niet recht heeft op een verpleeghuisplek, geeft het Zorginstituut aan dat er hiervoor een afwegingskader ontwikkeld moet worden. Nu het een willekeur is wie, wanneer en op basis van welke aspecten een verpleeghuisplek krijgt, kan het zo zijn dat zeer kwetsbare mensen met een Wlz-indicatie geen verpleeghuisplek kunnen krijgen. Terwijl daar gezien hun situatie wel noodzaak toe is. Zij worden gedwongen om deze zorg extramuraal af te nemen, terwijl dit gezien hun gezondheidstoestand niet verantwoord is.

Patiëntenfederatie Nederland vindt het belangrijk dat er eerst een objectief kader wordt ontwikkeld wat op basis van relevante aspecten toetst of iemand recht heeft op een verpleeghuisplek. Een volgende, noodzakelijke stap is dat huidige wet- en regelgeving hierop wordt aangepast. Het is onwenselijk dat op dit moment iedere zorgaanbieder of zorgkantoor eigen beleid ontwikkelt voor de toegang tot een verpleeghuisplek, terwijl dit inhoudelijk én wettelijk onvoldoende onderbouwd is.

>Is de bewindspersoon voornemens om op korte termijn een objectief afwegingskader te realiseren waarmee bepaald kan worden welke mensen met een Wlz-indicatie recht houden op opname in een verpleeghuis? En is zij bereid om indien nodig het genoemde maximum aantal verpleeghuisplekken los te laten, zodat mensen voor wie intramurale zorg noodzakelijk is hier ook toegang toe hebben?

We vragen u deze vragen te betrekken bij uw inbreng. We zijn uiteraard graag beschikbaar voor nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Arthur Schellekens
Directeur-bestuurder Patiëntenfederatie Nederland

⁴ [Verduidelijken toegang tot integrale verpleeghuiszorg voor mensen met een VV-indicatie](#) – Zorginstituut Nederland (mei 2024)